

Poremećaji ličnosti

Clj i ishod modula:

Poremećaji ličnosti su stanja ili oblici ponašanja koji otkrivaju karakteristični životni stil pojedinca i način na koji on komunicira sa drugima. Karakteristično za sve poremećaje ličnosti, ujedno i kriterijum prepoznavanja jeste trajnost obrazaca kojima pacijent doživljava realnost i kako na nju reaguje što značajno odstupa od očekivanja kulture individue. Manifestuje se kao nefleksibilni odgovor na širok spektar ličnih i socijalnih situacija. Ovi obrasci ponašanja su često povezani sa značajnim stepenom patnje, ali ne uvek, kao i s problemima u socijalnim, profesionalnim, intimno- ljubavnim i drugim oblastima funkcionisanja. Najčešće se javljaju u adolescenciji, stabilni su i produžavaju se tokom odraslog doba.

Razumevanje i rad sa ovom tematikom zahteva dubinsko poznavanje nastanka, razvoja i tretmana ovakvih stanja. Psihodinamski pristup poremećajima ličnosti obuhvata studije slučaja, teorije i tehnike rada koje dovode do dubljeg razumevanja spektra poremećaja i tretmana.

Ono što nazivamo poremećajem ličnosti svakako postoji. Međutim, svi mi unutar svog iskustva možemo primetiti da koristimo mehanizme u kojima možemo prepoznati simptome poremećaja ličnosti. Razlike u razvoju i korišćenju tih mehanizama svakako postoje, ali nas one ne trebaju udaljiti od činjenice da nam nijedan od tih mehanizama nije nepoznat, na ovaj ili onaj način.

U svom iskustvu možemo nositi mehanizme povlačenja (npr. autizam) , ne verovanje nikome, napad kao najbolja odbrana (paranoja) ; Preterano organizovanje, ne dopuštanje da se nešto menja (opsesivna neuroza) ; Zavođenje okoline, prilagođavanje drugima radi lične dobiti (histerija) itd.

Poremećaji ličnosti možemo posmatrati kao mehanizme odbrane od realnosti koji omogućavaju emotivni opstanak u datom trenutku. Ovi mehanizmi, međutim, mogu da se odomaće , neprekidno obnavljaju na preteran i krut način te tako postanu zastareli i kabasti . Postaju ono što nazivamo simptom. Ti oklopi kojima se branimo od preteće realnosti u određenom trenutku postaju odbrana od samog sebe, svog razvoja i autentičnosti. Koče nas, postaju simptom i umesto da pomažu ograničavaju nam emotivni život.

Navedeni moduli su tu da kroz primere i objašnjenja pomognu kandidatima da na svojim i tuđim primerima otkriju, prepoznaju i razumeju ove obrasce. Tako dobijamo alat više za razumevanje i rad sa sobom i drugima.

Način održavanja modula:

Moduli se održavaju u okviru osam vikenda, gde je svaka tema jedan vikend odnosno 12 sati ili 16 časova.

Plan rada modula:

- Zavisni poremećaj ličnosti

- Granični poremećaj ličnosti
- Narcistički poremećaj ličnosti
- Izbegavajući poremećaj ličnosti
- Paranoidni poremećaj ličnosti
- OKP
- Histrionični poremećaj ličnosti
- Šizoidni, šizotipni i antisocijalni poremećaj ličnosti

Literatura:

Rider OLI Centra za edukante: Modul 24 “Poremećaji”(materijali se mogu skinuti sa “čitaonice” OLI centra. Link i šifru edukanti dobijaju prilikom upisa)

Dodatna literatura:

Theodore Millon - “Personality Disorders in Modern Life”

Masterson, J. F. (1988). Psychotherapy of The Borderline Adult: A Developmental Approach Routledge

Kohut, H. (1966). Forms and transformations of narcissism.

Journal of the American Psychoanalytic Association, 14, 243–272.

Kohut, H. (1971). The analysis of self.

New York, NY: International Universities Press.

Kernberg, O. F. (1970). Factors in the psychoanalytic treatment of narcissistic personalities. Journal of the American psychoanalytic association, 18(1), 51-85.

Gunderson, J. G., & Ronningstam, E. (2001). Differentiating narcissistic and antisocial personality disorders.

Journal of Personality Disorders, 15, 103–109

Benjamin, L. S. (1993a). *Interpersonal and treatment of personality disorders*. New York, NY: Guilford.

Bornstein, R. F. (1993). *The dependent personality*. New York, NY: Guilford.

Horney, K. (1945). *Our inner conflicts*. New York, NY: Norton.

Shapiro, D. (1981). *Autonomy and rigid character*. New York, NY: Basic Books.

Beck, A. T., & Freeman, A. (Eds.). (1990b). *Cognitive therapy of personality disorders*. New York, NY: Guilford.